

คณะวิทยาการจัดการ
FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE
FMS

รายงานผลกาดำเนินงาน

โครงการตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
โครงการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการออกแบบการสื่อสารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่การ

เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวชุมชนบูรณาการ

ความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกสู่ความยั่งยืน

วันที่ 19 – 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2562

ณ ตำบลดงละคร อำเภอเมือง,
บ้านคลองคล้า, บ้านหนองหัวลิงใน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี
จังหวัดนครนายก

รหัสโครงการ 1-104-113-0512

ประจำปีงบประมาณ 2562

สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

โครงการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการออกแบบการสื่อสารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่การเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว
 ชุมชนบูรณาการ
 ความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกสู่ความยั่งยืน
 วันที่ 19 – 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2562

ณ ตำบลดงละคร อำเภอเมือง,
 บ้านคลองคล้า, บ้านหนองหัวลิงใน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี
 จังหวัดนครนายก
 รหัสโครงการ 1-104-113-0512
 ประจำปีงบประมาณ 2562

การท่องเที่ยวชุมชนในจังหวัดนครนายกกับการตัดสินใจในการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเกิดจากสาเหตุ
 หลากหลาย การพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนนั้นแม้จะมีจุดเด่นหรือทรัพยากรดี ๆ อยู่ในชุมชนแล้วแต่เพียงนี้
 ยังไม่พอ

ก่อนอื่นต้องเข้าใจในเบื้องต้นก่อนว่าทำไมนักท่องเที่ยวจึงเดินทางมา อะไรที่นักท่องเที่ยวคาดหวังที่อย่างน้อย
 เป็น

พื้นฐานว่าพวกเขาจะได้รับเมื่อเดินทางมาถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมายัง
 ชุมชนท่องเที่ยวชุมชนนั้นๆ ต้องมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจและแน่นอนว่าเมื่อมาแล้วต้องเกิดความประทับใจ
 กลับมาท่องเที่ยวอีก

ตำบลดงละคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จากหลักฐานที่
 ผู้คนได้นำเอาภาพเคลื่อนไหว ตลอดจนภาพถ่ายมาลงในโซเชียลมีเดียเป็นจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่จะเป็น
 เรื่องราวความลึกลับของตำบลดงละคร ซึ่งส่งผลให้ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวชุมชนไร้ทิศทาง ซึ่งตำบลด
 ละครมีเคยเป็นเมืองท่าที่สำคัญในสมัยโบราณช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๓-๑๘ โดยเป็นเมืองทางผ่านในการติดต่อ
 ค้าขายระหว่างจีน อินเดีย และเปอร์เซีย ซึ่งมีการซื้อขายสินค้าแลกเปลี่ยนวัตถุดิบกัน โดยในส่วนของตัวเมือง
 ดงละครเอง ได้รับอิทธิพลจากเขมร โดยชุดพบโบราณวัตถุพวกกำไลและพระพุทธรูปสำริดศิลปะแบบ
 บายัน เครื่องปั้นดินเผา และลูกปัดต่างๆ หลังจากเมืองดงละครโบราณได้ล่มสลายไป ต่อมาก็ได้มีชาวบ้านเข้า
 มาอยู่อาศัยในบริเวณนี้ โดยมากมีอาชีพทำการเกษตร ซึ่งระหว่างทำการเกษตรมีการขุดดิน ชาวบ้านก็ได้ขุดพบ
 ของโบราณเรื่อยมา จนกระทั่งในปี ๒๕๑๕ได้มีการขุดแต่งเมืองโบราณดงละครอย่างเป็นทางการโดยนักวิชาการ
 โดยนายพิสิฐ เจริญวงศ์ ซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากรในขณะนั้นได้ดำเนินการขุดแต่งและอนุรักษ์เมืองนี้
 มาเป็นลำดับ และได้พบหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการอยู่อาศัยของผู้คนในยุคพุทธศตวรรษที่ ๑๓-
 ๑๕ เช่น พระพิมพ์เนื้อเงิน ศิลปะแบบทวารวดี เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบสีน้ำตาล เครื่องถ้วยจีนสมัย
 ราชวงศ์ถังและซ้อง รวมทั้งลูกปัดแก้วหลายสี ลูกปัดแบบลูกตา (eye beads) ลูกปัดสลัสนี้ (mosaic beads)
 ลูกปัดหินคาร์เนเลียน และอะเกต ภาชนะดินเผาบางชิ้น มีนักวิชาการบางท่านให้ความเห็นไว้ว่าเป็นของ
 เปอร์เซีย ลักษณะเป็นเครื่องเคลือบสีฟ้าอ่อน คาดว่ามาจากเมืองซีราฟของอิหร่านและเมืองบาสราของอิรัก ซึ่ง
 เครื่องปั้นดินเผาลักษณะเดียวกันนี้เคยพบที่แหลมโพธิ์ อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แสดงให้เห็นว่า เมือง
 ดงละครน่าจะเป็นทางผ่านของการค้าจากทางภาคใต้

วัดศรีมงคล(วัดบ้านคลองคล้า) บ้านคลองคล้า ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี เป็นวัดที่มีการจัดทำสื่อ นำเสนอปริศนาธรรม แต่ยังคงขาดการถอดบทเรียนประวัติความเป็นมาของผู้สูงอายุในชุมชน และขาดการพัฒนา ด้านการนำเสนอสื่อเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชน จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะมาเที่ยวไม่มีความสะดวกในการรับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนอย่างแท้จริง บ้านคลองคล้ามีชาวไทย พวนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ไม่ต่ำกว่า ๑๖๐ ปี ซึ่งตรงกับรัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่เดิมเป็นป่า ดงดิบและมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ในฤดูฝนจะมีฝนตกมากน้ำหลาก จึงมีชาวไทยพวนกลุ่มหนึ่งอพยพไปตั้ง บ้านเรือนอยู่บนที่สูง เป็นบริเวณที่มีไม้เนื้อแข็งขึ้นอยู่หนาแน่น ซึ่งเรียกว่า ต้นแสงหรือต้นชุมแสง และตั้งชื่อ หมู่บ้านนี้ว่า "บ้านหนองแสง" ต่อมานำมาตั้งเป็นชื่อตำบล "หนองแสง"

บ้านหนองหัวลิงใน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี เป็นหมู่บ้านที่สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ในพระราชวงศ์จักรี ประมาณปี2380 ชาวบ้านหนองหัวลิง กลุ่มนี้เดินทางอพยพสารคาม เริ่มแรก เป็นชาวเวียงจันทน์ที่เป็นประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปัจจุบัน สาเหตุที่เรียกว่า บ้านหนองหัวลิง เพราะว่าถิ่นฐานเดิมนี้เป็นที่อยู่อาศัยของลิง เพราะทางทิศตะวันออกของหมู่บ้านเต็มไปด้วยต้นไม้ที่ชื่อ ต้นหัวลิง และหัว กะโหลกของลิงที่ตายแล้วเป็นจำนวนมาก เมื่อชาวบ้านไปพบจึงใช้เป็นชื่อของหมู่บ้าน หนองหัวลิง มาจนปัจจุบัน ณ บ้าน หนองหัวลิงใน ได้รับการพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยววิถีชีวิต มีวัดอุโบสถที่มีค่าแก่การอนุรักษ์ และควรแก่การบันทึก เรื่องราวสิ่งของเครื่องใช้โบราณ มีบ้านต้นไม้ที่มีเอกลักษณ์ และมีภูมิปัญญาชาวบ้านมากมายในการดำรงชีวิต แต่ยังคงขาด การจัดทำสื่อการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม

บ้านหัวหมอนคลอง ๑๕ ตำบลบึงศาล อำเภอองครักษ์ มีต้นตะกูลมาจากปัตตานี มาอยู่แถวคลองแสนแสบ มีนบุรี แล้วย้ายถิ่นฐานมาอยู่อำเภอ องครักษ์ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งสมัยนั้นแถวตำบล บึงสาน เป็นป่ามีช้างเยอะมากและ ต่อมาทางราชการได้แบ่งเขตการปกครองเป็นตำบลหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านหัวหมอนคลอง ๑๕ เกิดจากการขุดคลอง ขุดประทานเอาดินที่ขุดมาถม เป็นดินสูงคล้ายหมอน ซึ่งเรียกต่อมาว่า หัวหมอน จึงกลายมาเป็นชุมชนหมู่บ้านหัวหมอน คลอง ๑๕ ชุมชนหัวหมอนมีวัฒนธรรมอาหารอิสลามที่มีเอกลักษณ์ เช่น ข้าวหมก ซุปหางวัว ขนมอาซุรอ มีมัสยิดที่มี ประวัติสมเด็จพระเทพฯส่งเสด็จเยี่ยมชุมชนที่มี ๒ ศาสนา การแสดงที่เป็นวัฒนธรรมการเล่นแบบอิสลาม เช่น ลิเกฮูลู การรำปารีเกี๊ยะ เป็นต้น ซึ่งบ้านหัวหมอน ได้รับคัดเลือกให้เป็นชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยววิถีชีวิต แต่ยังคงขาดการ ส่งเสริมในการนำเสนอสื่อการท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่สินค้าชุมชนที่มีอยู่มากมาย

จากเรื่องราวอย่างย่อและความเป็นมาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทั้งสี่ชุมชน เป็นชุมชนที่มีศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยวและมีศักยภาพที่จะพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเพื่อการท่องเที่ยวในชุมชนให้เกิดความยั่งยืน แต่ จากการลงพื้นที่ของผู้ดำเนินงานโครงการฯ สืบค้นและได้ทำการศึกษาแบบปฐมภูมิแล้วพบว่าชุมชนไม่มีสื่อที่มี ประสิทธิภาพที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวและพบว่าขาดการบันทึกเรื่องราวของชุมชนที่ถูกต้อง จึงทำให้ขาดโอกาสในการ เผยแพร่ต้นทุนการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในชุมชนออกไป ตลอดจนขาดการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าการท่องเที่ยวอย่าง เป็นรูปธรรม และขาดการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารชุมชน ทำให้ขาดโอกาสในการนำเสนอ ตนเองต่อประชาคม และเพื่อการความจำเป็นต้องนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นจุดขายเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ชาวไทยและต่างประเทศ ที่ต่างสนใจที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม มรดกทางประวัติศาสตร์ เยี่ยมชมงานสถาปัตยกรรม และ สัมผัสวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนอุดหนุนสินค้าการท่องเที่ยวเพื่อแก้ปัญหาความยากจน และเพื่อการเชื่อมโยงการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก และเพื่อให้ความสำคัญในการนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในตัวผลิตภัณฑ์ หรือบริการการท่องเที่ยวเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง ซึ่งสอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมจะต้องประกอบด้วย

๑. ประวัติศาสตร์และร่องรอยทางประวัติศาสตร์
๒. โบราณคดีและพิพิธภัณฑ
๓. งานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ดั้งเดิม
๔. ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ภาพวาด รูปปั้นและแกะสลัก
๕. ศาสนารวมถึงพิธีกรรมต่างๆทางศาสนา
๖. ดนตรี การแสดงละคร ภาพยนตร์
๗. ภาษาและวรรณกรรม
๘. วิถีชีวิต เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาหาร
๙. ประเพณี วัฒนธรรมพื้นบ้าน เทศกาลต่างๆ
๑๐. ลักษณะงานและเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้เฉพาะท้องถิ่น

๒. วัตถุประสงค์

๑. . เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์เรื่องราวความเป็นมาจากปราชญ์ชาวบ้าน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ชุมชน

- (ดงละคร คลองคล้า หนองหัวลิงใน และ หัวหมอนคลอง ๑๕)
๒. เพื่อออกแบบสินค้าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (เสื้อผ้า กระเป๋าผ้า เครื่องดื่มสมุนไพรและ อาหารท้องถิ่น ฯลฯ)
๓. เพื่อดำเนินการสื่อออนไลน์เพื่อการท่องเที่ยวในชุมชน

๓. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔

.....

ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑, ๓ เป้าประสงค์ที่ ๑ กลยุทธ์ที่ ๓

๔. กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนในชน ตำบลดงละคร อำเภอเมือง, บ้านคลองคล้า, บ้านหนองหัวลิงใน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก จำนวน ๗๐ คน

๕. วันเดือนปีที่จัดกิจกรรม วันที่ ๑๙ - ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒

๖. สถานที่ดำเนินการ/จัดกิจกรรม

ตำบลดงละคร อำเภอเมือง, บ้านคลองคล้า, บ้านหนองหัวลิงใน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

๘. ตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ/กิจกรรม

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (ตามโครงการ)	ผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม
----------------------------------	----------------------------------

<p>๑. เชิงปริมาณ จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ คิดเป็นร้อยละ ๗๒</p> <p>๒. เชิงคุณภาพ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ มีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๕๑</p>	<p>๑. เชิงปริมาณ ๑.๑ มีคณาจารย์เข้าร่วมโครงการจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ๑.๒ มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการจำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ๑.๓ มีผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไปเข้าร่วมจำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐</p> <p>๒. เชิงคุณภาพ ๑. ประชาชนมีสื่อวีดิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยว (ดงละคร คลองคล้า หนองหัวลิงใน และ หัวหมอนคลอง ๑๕) ที่มีความทันสมัย ๒. สินค้าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (เสื้อผ้า กระเป๋าผ้า เครื่องตีสมมุญไพรและ อาหารท้องถิ่น ฯลฯ) มีบรรจุภัณฑ์ที่สามารถทำการตลาดได้อย่างยั่งยืน ๓. คนในชุมชนมีความเข้มแข็ง คนได้รับการพัฒนา ด้านกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาอาชีพ ๔. ผู้ร่วมโครงการทุกคนมีความพึงพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ๔.๗๒</p>
--	---

๙. การบูรณาการโครงการบริการวิชาการกับการเรียนการสอน/การวิจัย

โครงการนี้ได้มีการบูรณาการกับการเรียนการสอนรายวิชาสัมมนาการท่องเที่ยว รหัสวิชา ๓๕๖๔๙๑๔ และรายวิชาสัมมนาการโรงแรม รหัสวิชา ๓๕๖๔๙๑๕ โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมฝึกอบรมและเรียนรู้กระบวนการอบรมสัมมนา โดยผู้เข้ารับการอบรมสัมมนา คือ ประชาชนและผู้ผลิตสินค้าชุมชน นักศึกษาได้เรียนรู้เรื่องศาสตร์พระราชากับการปฏิบัติเป็นการบูรณาการ

๑๐. การประเมินประโยชน์และผลกระทบของโครงการ

๑๐.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

นักศึกษาได้ฝึกอบรมและเรียนรู้กระบวนการอบรมสัมมนา และได้เรียนรู้เรื่องศาสตร์พระราชากับการปฏิบัติโครงการผลิตและยกระดับสินค้า OTOP และการจัดการการท่องเที่ยว

๑๐.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับคณาจารย์

อาจารย์มีส่วนร่วมกับประชาชน ได้พัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยว (ดงละคร คลองคล้า หนองหัวลิงใน และ หัวหมอนคลอง ๑๕) ที่มีความทันสมัย

สินค้าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (เสื้อผ้า กระเป๋าผ้า เครื่องดื่มสมุนไพรและ อาหารท้องถิ่น ฯลฯ) มี
 บรรจุภัณฑ์ที่สามารถทำการตลาดได้อย่างยั่งยืน

๑๐.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่น

ประชาชนมีสื่อวีดิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยว (ดงละคร คลองคล้า หนองหัวลิงใน และ หัวหมอน
 คลอง ๑๕) ที่มีความทันสมัย สินค้าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (เสื้อผ้า กระเป๋าผ้า เครื่องดื่มสมุนไพรและ
 อาหารท้องถิ่น ฯลฯ) มีบรรจุภัณฑ์ที่สามารถทำการตลาดได้อย่างยั่งยืน และคนในชุมชนมีความเข้มแข็ง คน
 ได้รับการพัฒนาด้านกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาอาชีพ

๑๑. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

๑๑.๑ ปัญหา/อุปสรรคของโครงการ/กิจกรรม

ปัญหาการดำเนินการบริการวิชาการในโครงการฯ ของมหาวิทยาลัยฯ ขาดการบูรณาการในการเรียน
 การสอนอย่างเป็นระบบ มีวิธีแก้ไข ดังนี้

๑. การให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานและบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จะต้องผ่านกลไก
 การบริหาร และกระบวนการดำเนินงานของคณะวิชาหรือหน่วยงาน ซึ่งมีผู้รับผิดชอบในรูปคณะกรรมการ
 บริหารที่เรียกว่า คณะกรรมการบริหารโครงการบริการวิชาการ

๒. การพิจารณารับงาน ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการที่คณะ
 วิชา/หน่วยงานที่รับผิดชอบและอยู่ในวิสัยและความสามารถที่คณะวิชา/หน่วยงานจะดำเนินการให้ลุล่วงสำเร็จ
 ประโยชน์ได้

๑๑.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโครงการ/กิจกรรม

-

ลงชื่อ.....ผู้รับผิดชอบโครงการ
 (อาจารย์ ดร.กนกพิชญ์ วิชญวรนนท์)

๑๒. ภาคผนวก

ภาพประกอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

โครงการตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

“โครงการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการออกแบบการสื่อสารการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรมสู่การเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวชุมชนบูรณาการ
ความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวจังหวัดนครนายกสู่ความยั่งยืน

.....